

2021-11-16 Regionforum 13 november 2021

Fråga om förväntningar på dagen ställdes, svaren blev dessa:

- Mycket diskussioner
- Högt i tak
- Få input från regioner
- Koppla visioner till verklighet
- Träffa regioner-styrelse
- Samordning mellan regioner, kansli/styrelse

När dagens summerades var alla eniga om att förväntningarna uppfyllts.

Diskussioner utifrån rubrikerna i utkastet till strategidokumentet

Anne-Marie Lindgren, Västerbotten efterlyser att vi ska sätta upp våra mål på väggen så att alla kan ha dessa framför sig under dagen i alla diskussioner.

Ulrica Otterling förklarar att målen kommer som ett resultat av dagens diskussioner utifrån strategidokumentet.

Marie Anneling, FGK Tar upp situationen i Göteborg med prisökningar av stugor.

Anne-Marie Lindgren vill att det tydliggörs i dokumentet vad Stockholmsmodellen är för något.

Sune Malmgren, Södra Anser att det är viktigt att få med koloniområden i kommunernas grönyteplaner. Det är också viktigt att kommunerna planerar och investera i vatten och avlopp när kommunerna koloniområden planeras och det är också viktigt att föreningar budgeterar för underhåll och skötsel

Katja Jassey, Stockholms Koloniträdgårdar Vatten och Avlopp ett jätteproblem i växande. Kommunerna höjer kraven och en del kolonister missköter sig. Detta leder till konflikter. Hon menar vidare att förbundet bör inventera hur prisbilden ser ut för att anlägga nya områden, kostnaden för att anlägga dom för att lättare kunna argumentera visavi kommunerna. Hon menar att vi ligger helt rätt i tiden när både s.k. Tiny houses och odling är så aktuellt. Men vi bör dessutom försöka få med fler odlingslottsområden i förbundet.

Kerstin Bünsow, FS berättar att Sigtuna håller på att inventera lantbruksytan man arrenderar ut för att göra om till odlingsytor för bl.a. odlingslotter.

Kerstin Ingner, FS berättar den biologiska mångfalden är högre i Skånes koloniområden än i Skåne som helhet. Detta enligt studier som rapporterats om i Sydsvenska Dagbladet.

Sune Malmgren frågar hur många odlingslotter respektive stuglotter finns i landet/förbundet

Olof Persson; Östra anser att förbundets föreningar bör jobba mer mot politiken, begära ut detaljplaner, vara aktiv och försöka påverka kommunerna när de detaljplanerar områden.

Anne Marie Lindgren anser att de globala målen måste läggas in och tydliggöras i strategin. Förtätning av städer hör ihop med globala mål Dessutom anser hon att dokumentet är formulerat för mycket i vi och dom (vi förbundet, dom de enskilda kolonisterna). Vi bör jobba mer med en vi-känsla.

Katja Jassey anser tvärtom att man inte bör lägga för stor vikt vid de globala målen. Hennes erfarenhet är att kommunerna inte bryr sig om dom. Hon anser dessutom att Miljödiplomeringen måste vara "mer digital", att den är för stelbent och behöver kunna uppdateras lättare.

Mari Winter, FS vill tvärtom ha mer tydliggörande av de globala målen. Helst bör de finnas med i varje avsnitt. Så att man kan bryta ner allt och jämföra med globala mål, för att kunna konstatera vad som tangerar och vad som inte tangerar de globala målen

Anne-Marie Lindgren vill att förbundet jobbar igenom de globala målen och bearbetar för att se vilka som är applicerbara på kolonirörelsen, det kanske slutar med 7-8 st som rör oss.

Strategins avsnitt Drömbild

Anne-Marie Lindgren vill att vi kallar drömbild för något annat, tycker ordet drömbild signalerar något som inte är verkligt eller ouppnåeligt, medan hon vill ha något som visar på att det är mål som går att nå.

Diskussion uppstod om ordet och meningarna var delade. Drömbild blev kvar.

Olof Persson ställer frågor om kommunikationsstrategin, vill ha en förbättrad för staden.

Anne-Marie Lindgren frågar vad Riksplanet som står som begrepp i strategin innebär, hon vill att vi ska verka för att hela förbundet jobbar för hela landet och inte bara för staden.

Någon menade att koloniområden mest finns i stadsområden och att det därför var naturligt med den ingången.

Emelie Jansson, Mitt, Ställde frågan om vad som är anledningen till att föreningar inte vill vara med i Koloniträdgårdsförbundet.

Olika synpunkter på detta framfördes, bl.a. var medlemsavgiften en sån synpunkt.

Katja Jassey, tog i sammanhanget upp medlemsnyttan och ansåg att detta begrepp borde flyttas upp högra i strategin. Många kolonister förstår inte alls vad man ska ha förbundet till, man har ingen nytta av det.

Susanne Ekström, Nordöstra ansåg att många odlarföreningar inte är intresserade, bl.a. för att det mesta sker på ett språk man inte förstår.

Katja Jassey tror inte språk är ett problem, snarare föreningskunskapsbrister.

Anne-Marie Lindgren berättade då hur ideella föreningar jobbat med denna fråga i Skåne genom att tydliggöra hur föreningar fungerar, det informella arbetet i föreningar som handlar om erfarenhet. (s.k. God föreningsledning/PG).

Sune Malmgren berättade att många hör av sig och ställer frågor om kolonirörelsen, vilket visar att vi syns och det är positivt.

Olof Persson menar att ett stort problem är att vi inte är de enskilda kolonisternas organisation utan föreningsstyrelsernas. Därigenom ser man ingen nytta med oss, och man får ingen hjälp när man behöver.

Regionernas uppgift och verksamhetsplan

Här hade vi snabba grupparbeten, där fem frågor roterade mellan alla grupper

1. Hur kan regionerna omsätta förbundets strategi?

- Tydliggöra dokumenten och anpassa för region.
- Rollfördelning. Förening, region, förbund.
- Bryta ner uppdraget.
- Kommunikation och dialog = transparens för att underlätta för förtroendevalda.
- Bryta ner till regionens villkor. Alla har inte samma förutsättningar.
- Ansvar och ta kontakt med föreningar, utveckla.
- Regionstyrelsen utvecklas och utbildas.
- Värva nya medlemmar.
- Inspirera odlings-och trädgårdskultur.
- Påverka kommunerna.
- Prioritera och omforma det som passar bäst utifrån regionens verklighet och förutsättningar. Acceptera att processen tar tid.
- Påverka lokala politiker.

2. Vad gör din region idag? Vad vill ni göra de närmaste 5-6 åren?

Idag

- Utbildar föreningarnas förtroendevalda. Ger verktyg, utveckla föreningarna. Information till medlemmar via mejl, hemsidor, möten, rådgivning.
- Skapar förtroende och tillgänglighet.
- Heldagsutbildningar för det är geografiskt långt mellan föreningarna.
- Mailkontakt.

3-5 år

- Fortsätter med utbildningar.
- Utbildning i miljödiplomering.
- Besöker föreningar.
- Ökar antalet medlemsföreningar och breddar basen på detta sätt.
- Studier, kommunikation, mötesverksamhet, erfarenhetsutbyte och rådgivning.
- Utveckla rekrytering och omvårdnad av medlemsföreningar.
- Utveckla samarbetet med stadsodlingarna.
- Arrendeförhandlingar.
- Ingenting (pandemin).
- Uppsökande verksamhet.
- Opinionsbildning.
- Utbildning, folkbildning.
- Planering, detaljplaner.

3. Är dagens regionindelning funktionell?

- Spretig, små regioner kontra stora geografiska områden.
- Vet inte!
- Var organiseras landets odlingslotter?
- Namnen odefinierade, olika förutsättningar.
- Regionöversyn till funktionella org. Prioriteras.
- Hur få föreningar för att kunna vara en region?
- Nej. Formen bör passa och gynna alla. Vissa regioner består av få föreningar, andra av många, varför förutsättningarna för samarbete varierar.

4. Vad ger regionarbetet dig idag? Vad skulle göra det mer givande?

- Ökad kunskap om upplåtelseformer, byggfrågor, lokalföreningarnas gemensamma problem och möjligheter, lokala aktiviteter.
- Mer givande om lokalföreningarna hade mer kunskap om föreningsfrågor, avtal mm som tar mycket tid för regionen att lösa. Är ju vårt uppdrag redan.
- Det skulle vara mer givande om formalian var mindre konform, stelbent.
- Samverkan mellan regionerna.
- Arvoda uppdragen, uppsök opinion.
- Arvoda regionens förtroendevalda på förbundets uppdrag.
- Personlig kontakt i föreningar. Utveckla mentorssystem.

5. Hur kan förbundet stötta regionernas framtida arbete?

- De kan stötta genom att tydliggöra sin funktion och skräddarsy kompetensutveckling för respektive region, utifrån dess behov, samt förtydliga rollerna.
- Mer underlag på hemsidan som regionerna kan hämta hem. (För att anpassa till sin egen region). Olika regioner, olika behov/förutsättningar.
- Sverige är avlångt, olika odlingszoner. Därför är datum för Koloniträdgårdens dag illa satt.
- Utbildning, digitalisering av dessa.
- Att vara stödjande, vägledande, underlättande.
- Utbildning i plan-och byggfrågor.
- Ekonomiska lösningar.
- Utveckla hemsidan. Ha ett bildkollage med bilder från varje förening.
- Införskaffa digitala hjälpmedel till regioner.
- Mera mallar, blanketter m.m. Utveckla arrangedavtal, m.m.
- Förlägga central verksamhet ute i regionerna.
- Nätverka inom föreningarna.
- Förmedla glädjen i odling/trädgård. Mer grön kompetens på kansliet.

Hur kan vi omsätta regionarbetet i praktiken? Tips och inspiration

Årshjul – ett planeringsverktyg för regionstyrelser (och föreningsstyrelser)(se bilaga)

Pierre Gräff berättade om hur årshjul kan användas i planeringsarbetet och resultera i en verksamhetsplan på ett enkelt sätt. Också enkel att anpassa efter varje regions förutsättningar.

Tips: Trello eller Planner kan användas för att dela dokument och specificera deadlines, ansvariga. Ett annat tips är Slack för att kommunicera med varandra.

Önskemål: Ett årshjul även för odlingsåret. Sara Bäckmo har en fin såkalender på webben.

Tips vid diskussioner om utträde

Sune och Kerstin berättade om hur de gör när de är ute i föreningar som vill gå ur förbundet

- Presentation av dem, förbund och region
- Pratar om samverkan mellan föreningar och region,
- Studiefremjandet och möjligheterna till samarbete där
- Försäkringsfrågor; att man är försäkrad via förbundet, t ex ansvarsförsäkringen och styrelseförsäkringen
- Medlemsavgiften, vad som ingår
- Förbundets utbildningar och kompetensutveckling, rådgivning
- Arrendenämnden, förbundet nominerar nämndemän. Bra med kolonister där.
- Hjälper till när medlemmar inte följer stadgar och regler
- Helårsboende, problem med det; kan få råd och hjälp
- Vad som gäller om man har privat markägare och de vill säga upp avtalet, resp kommunal markägare.
- Om man inte får ihop en styrelse eller interimsstyrelse, då får revisorerna lämna tillbaka avtalet till kommunen.
- Att vara med i en gemenskap. Att man är starkare tillsammans i ett förbund med många medlemsföreningar. Trygghet.
- Ber dem rösta på att stanna kvar.

En konsekvensbeskrivning av vad som händer om man inte är med. Ansvaret som styrelsen har, där ger ansvarsförsäkringen och styrelseförsäkringen en trygghet och gör det enklare och tryggare för folk att bli förtroendevalda. De vågar ställa upp.

Jfr hemförsäkring. Man säger inte upp hemförsäkringen för att det inte brinner.

Inte se medlemsavgiften som en kostnad, utan som en investering för hela föreningen.

Jfr idrott, man är med i t ex fotbollsförbundet eller friidrottsförbundet. Pensionärsförbundet.

Går man ur är man ensam med sina frågor.

Fokuserar på tryggheten. Alternativet är att rodda allt själv.

Anpassar sitt upplägg och budskap efter storleken på förening.

Gäller att skapa opinion mot utträde.

Vilka motargument kommer?

Framför allt pengar, att det är dyrt.

Kan teckna egen försäkring, men förbundets försäkring är skraddarsydd för förbundet. Enligt Kerstin B har Bergshamra undersökt detta och det blev ungefär lika dyrt som medlemskapet och där ingår mycket mer i medlemskapet dessutom.

Önskemål: att vi tillsammans med försäkringsbrevet skickar ut även särtrycket som beskriver vad försäkringen omfattar med "vanliga ord". Förslag Västra; avgiftstrappa

Ordförandeträffar (bilaga exempel inbjudan)

SK har jobbat med att ordna ordförandeträffar för att främja nätverkande, kommunikation inom regionen, utbyta erfarenheter, att ta reda på vad föreningarna behövde från regionen. Enkel agenda för utbyte och gav SK möjlighet att upptäcka var det fanns problem osv. Ca 1-2 tim och ca 25 pers brukade närvara. Skulle även gå att ha digitala träffar. Örjan upplevde att det här var väldigt bra.

Studieverksamhet i Östra regionen

Kerstin Bunsow berättade att de var flera nya som startade i styrelsen samtidigt. Inga kontakter/nätverk och behövde lära sig en hel del. 34 föreningar i regionen från Norrtälje till Södertälje. **Identifierade 2 saker; utveckla bra studieverksamhet och ha ordförandeträffar.** Hade en studieansvarig i styrelsen och en studiekommitté som inte ingick i styrelsen. Hade en bra kontakt på Studieförbundet som dessutom kände till många bra föreläsare. Det var bara att sätta igång.

Ställde inte så mycket krav på vad det skulle vara för verksamhet i början. Gjorde utbildningar i ett varierat utbud; om invasiva växter, syra grönsaker, hur ta hand om grönsaker, utbildning för styrelser, miljödiplomering, hur man gör en hemsida. Visade sig att det fanns ett stort sug efter dessa utbildningar. Efter 2 år hade 2/3 av föreningarna deltagit på någon utbildning.

Kafferasten är ett framgångskoncept. Det är där nätverkandet startar.

Digitala föreläsning är ett fantastiskt komplement, men fysiska möten är jätteviktiga. Det är så man lär känna varandra.

Södras populära kurs om beslutsprocessen

Södra har gjort en studiecirkel, Lär dig beslutsprocessen, som blivit enormt populär. Både nya och erfarna förtroendevalda vill gå den och tycker den är jättebra. Kursledare är en kolonist. Alla deltar aktivt i utbildningen. Vilka uppgifter har en ordförande, sekreterare, kassör, ledamot, valberedning, revisor? Pratar om ansvaret i de olika rollerna, styrelsen totalt, delegering, hur ett protokoll ska skrivas för att uppfylla revisorernas krav, årsmötet, vem som tar beslut. Konstituering; vad är det och hur fungerar det? Firmateckning; var för sig eller två i förening. Ett möte; olika yrkanden, hur lägger man förslag, hur ställer man upp en propositionsordning mm. Får genomföra ett styrelsemöte och ha olika roller. Även träna på ett årsmöte, med någon som är besvärlig medlem mm.

Det informella lärandet är minst lika viktigt som den formella inläringen. Man lär känna andra föreningar. De lär känna varandra och Kerstin och Sune lär känna föreningarna. Berättar alltid om sitt uppdrag.

Brukar ha ett upplägg med ca 4 träffar som en studiecirkel, men anpassar efter behov.

Råd från Kerstin: Ta vara på kompetensen i föreningarna och hitta föreläsare där. T ex kassörer.

Vad ska KTF stå för?

Kansliet

- Odlingsglädje.
- Gemenskap, inkluderande, välbefinnande.
- Kunskap.
- Kontinuitet och kulturhistoria.
- Positivt miljö-och klimatarbete.
- Hållbar framtid, samhällsaktör och samhällsnytta för befolkningen.

Förbundsstyrelsen

- Odlarglädje, livsglädje.
- Gemenskap, samverkan.
- Mångfald.
- Samhällsnytta; hälsa.
- Kunskap, professionalism, kvalitet.
- Tillgång.
- Trygghet, pålitlig, lyhörd.

Region

- Odlarglädje.
- Kunskap – biologisk mångfald. Ekoodling.
- Kompetens, erfarenhet.
- Gemenskap.
- Kontinuitet, stabilitet, långsiktighet.
- Vardagslyx, friskvård.
- Inspiration, framtidsvision, trädgårdsrörelse.
- En stark röst, trygghet, för kolonisterna (medlemmarna).

Pyralidaffären och en kommande gräsrotskampanj

Sist på programmet höll Ulf Nilsson, förbundets trädgårdsrådgivare tillika sekreterare för FOR, en dragning om pyralidaffären. Information om detta finns här: [Pyralidaffären - FOR - Fritidsodlingens riksorganisation](#) och här [Analys av påsjord och organiska gödselprodukter - FOR - Fritidsodlingens riksorganisation](#) och en rapport om FORs påverkansarbete inkl pyralidaffären i korthet finns här: [5 miljoner fritidsodlare har stor effekt på de svenska miljökvalitetsmålen \(for.se\)](#).

Ulf berättade också om en kommande gräsrotskampanj mot pyralider och för att en myndighet måste ta hand om frågor som denna och ha ansvar för fritidsodlingen. Håll utkik efter den på sociala medier och i Cirkuläret i slutet av januari.